

Warszawa, dn. 07-07.2017r.

Rafał Rogala
Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców

BSZ.WKIN.092.2.2017/WK

Wystąpienie pokontrolne
kontroli sprawdzającej w zakresie terminowości wydawania na wniosek cudzoziemców
zaświadczeń, o których mowa w art. 35 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony
na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Kontrolę przeprowadzono w Departamencie Postępowań Uchodźczych zgodnie z Planem Kontroli na rok 2017 zatwierdzonym przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Pana Rafała Rogalę oraz zgodnie z zapisami Programu Kontroli BSZ.WKIN.092.2/17/WK z dnia 9 maja br.

O terminie realizacji kontroli zaplanowanej w dniach od 15 maja do 30 czerwca br. i jej zakresie, Dyrektor Departamentu Postępowań Uchodźczych został powiadomiony przy piśmie BSZ.WKIN.092.2/17/WK z dnia 15 maja 2017 r.

Celem kontroli była ocena dotrzymania terminu określonego w art. 217 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2016 poz. 23 tekst jednolity) przy wydawaniu przez pracowników Departamentu Postępowań Uchodźczych UdSC zaświadczeń, o których mowa w art. 35 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1990) oraz ocena skuteczności wdrożonego zalecenia z analogicznej kontroli przeprowadzonej w 2016 r. obligującego do rozszerzenia funkcjonalności System Informatyczny Monitoring i dodanie w zakładce *Zaświadczenia* możliwości wpisywania daty złożenia wniosku i daty wydania wnioskowanego dokumentu.

Zakresem kontroli zostały objęte działania komórki wynikające z Wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Postępowań Uchodźczych UdSC stanowiącego załącznik do Zarządzenia Dyrektora Generalnego UdSC Nr 52 z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Postępowań Uchodźczych Urzędu do Spraw Cudzoziemców, ze szczególnym uwzględnieniem zadań związanych z wydawaniem cudzoziemcom ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej, zaświadczeń, o których mowa w art. 35 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r.

Kontrolą zostały objęte działania Departamentu Postępowań Uchodźczych w I kwartale 2017 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

1. ██████████, główny specjalista w Wydziale Kontroli i Nadzoru Biura Szefa Urzędu UdSC - kierownik zespołu kontrolnego, upoważnienie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców nr 4/2017 z dnia 9 maja br.;
2. ██████████, główny specjalista w Wydziale Kontroli i Nadzoru Biura Szefa Urzędu UdSC - członek zespołu kontrolnego, upoważnienie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców nr 5/2017 z dnia 9 maja br.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich z wymienionej kontroli.

Czynności kontrolne prowadzone były z wykorzystaniem dostępnych technik badawczych: analiza dokumentów i informacji, rozmowy z pracownikami kontrolowanej jednostki oraz pobieranie pisemnych wyjaśnień.

Tryb prowadzenia kontroli był zgodny z postanowieniami Wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych stanowiącymi załącznik do Decyzji Nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. (Dz. Urz. 2012 poz. 43 z późn. zm.).

Ocena podmiotu kontrolowanego przeprowadzona została w oparciu o mierniki oceny od 1 do 3, gdzie:

1-pozytywna – dopuszcza się nieprawidłowości do 5% spraw;

2-pozytywna z nieprawidłowościami – stwierdza się nieprawidłowości w przedziale powyżej 5% do 20% spraw;

3-negatywna – stwierdza się nieprawidłowości powyżej 20% spraw.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie aktów prawnych regulujących kontrolowaną tematykę:

1. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016, poz. 23);
2. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1990);
3. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.);
4. Zarządzenie Dyrektora Generalnego UdSC Nr 52 z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Postępowań Uchodźczych Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

W okresie poddanym kontroli, Dyrektorem Departamentu Postępowań Uchodźczych był Pan Andrzej Karpiak, Zastępcą Dyrektora Departamentu – Pani Joanna Kurcman.

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego UdSC Nr 52 z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Postępowań Uchodźczych Urzędu do Spraw Cudzoziemców, do zakresu działania Wydziałów I-IV oraz Wydziału Zamiejscowego – Biała Podlaska należy m.in. prowadzenie spraw związanych z udzielaniem i pozbawianiem ochrony międzynarodowej.

Przepisy art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określiły następujący tryb w sprawie wydawania zaświadczeń cudzoziemcom, których procedura w sprawie o objęcie ochroną międzynarodową trwa powyżej 6 miesięcy *jeżeli sprawa dotycząca udzielenia ochrony międzynarodowej nie została załatwiona w terminie, o którym mowa w art. 34 ust. 1, i opóźnienie nie nastąpiło z winy wnioskodawcy, Szef Urzędu, na wniosek osoby, której dotyczy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, wydaje zaświadczenie, które wraz z tymczasowym zaświadczeniem tożsamości cudzoziemca uprawnia tę osobę do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.).*

Art. 217 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego określił, że *organ administracji publicznej wydaje zaświadczenie bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni.*

Kontrola przeprowadzona w 2016 r. w Departamencie Postępowań Uchodźczych Urzędu do Spraw Cudzoziemców, której celem było stwierdzenie, czy zaświadczenia umożliwiające podjęcie pracy cudzoziemcom pozostającym w procedurze o objęcie ochroną międzynarodową powyżej 6 miesięcy z przyczyn przez nich niezawinionych, są wydawane w terminie 7 dni, wykazała, że w 41% spraw terminy te zostały przekroczone.

Z uwagi na powyższe sformułowano wniosek pokontrolny w brzmieniu:

1. W celu zwiększenia nadzoru nad przestrzeganiem terminów wydawania zaświadczeń, o których mowa, należy do dnia 31 października 2016 r. wystąpić do Dyrektora Biura Informatyki Urzędu do Spraw Cudzoziemców z wnioskiem o rozszerzenie funkcjonalności SI Monitoring i dodanie w zakładce Zaświadczenia możliwości wpisywania daty złożenia wniosku, jak i daty wydania wnioskowanego dokumentu.

Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców zalecił poinformowanie go do dnia 31 grudnia 2016 r. o postępach we wdrożeniu zmian, o których mowa lub o przyczynach braku ich realizacji.

Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych ustalono, że Zastępca Dyrektora Departamentu Postępowań Uchodźczych, pani Joanna Kurcman, wykonując zalecenie pokontrolne sformułowane w wystąpieniu Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z kontroli zrealizowanej w tej komórce organizacyjnej w 2016 r., w dniu 4 października 2016 r. zwróciła się do Dyrektora Biura Informatyki

UdSC o spowodowanie rozszerzenia funkcjonalności SI Monitoring i dodanie w zakładce *Zaświadczenia* możliwości wpisywania daty złożenia wniosku i daty wydania wnioskowanego dokumentu.

Przy piśmie BI.WUOA.0402.1.2016/JS z dnia 6 października 2016 r. Dyrektor Biura Informatyki UdSC, pan Ireneusz Przeklasa poinformował, że w dniu 5 października 2016 r. w środowisku produkcyjnym została wgrana nowa wersja systemu DPU Monitoring zawierająca następujące zmiany:

- Na formularzu *Zaświadczenia* dodano pola: *data wpływu do Kancelarii* oraz *data wpływu do DPU*;
- Zdjęto obligatoryjność z pola *data wydania*;
- Umożliwiono osobom z uprawnieniem *Sekretariat* dostęp do formularza *Zaświadczenia*;
- Umożliwiono uzupełnienie daty wydania z poziomu: *szczegóły sprawy – Zaświadczenia*;
- Wprowadzono alerty (warunek – wpisano datę wpływu do Kancelarii, ale data wydania nie została uzupełniona).

W dniu 19 grudnia 2016 r. Zastępca Dyrektora Departamentu Postępowań Uchodźczych, pani Joanna Kurcman poinformowała Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o rozszerzeniu wspomnianych funkcjonalności SI Monitoring.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy uznać, że zalecenia z kontroli planowej przeprowadzonej w Departamencie Postępowań Uchodźczych w 2016 r., zostały wykonane.

W celu opracowania analizy przedkontrolnej, w dniu 31 marca br. Dyrektor Biura Szefa Urzędu wystąpił z pismem do Dyrektora Biura Informatyki UdSC, pana Ireneusza Przeklasy o poinformowanie o ilości wydanych w I kwartale 2017 r. zaświadczeń, o których mowa w art. 35 ustawy 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przy piśmie z dnia 4 kwietnia 2017 r. przekazano informację, iż w systemie informatycznym DPU Monitoring, w I kwartale 2017 r. w Departamencie Postępowań Uchodźczych UdSC rozpoznano **145** wniosków dotyczących wydania zaświadczenia uprawniającego do podjęcia zatrudnienia w związku z tym, że postępowania o objęcie ochroną międzynarodową prowadzone przed Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców nie zakończono w terminie, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i opóźnienie nie nastąpiło z winy wnioskodawcy.

Do oceny zostało losowo wytypowanych 80 spraw, kontroli poddano 59 akt cudzoziemców ubiegających się o ochronę międzynarodową zawierających wnioski i wydane zaświadczenia lub postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia. W pozostałych 21 sprawach uzyskano potwierdzenie przekazania teczek aktowych do organów odwoławczych.

Na podstawie przeglądu **59** akt spraw zawierających materiał, którego kryteria odpowiadały zakresowi prowadzonej kontroli, stwierdzono, że:

- na 57 złożonych wniosków w 53 sprawach termin wydania zaświadczenia określony w art. 217 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, tj. 7 dni, został dotrzymany. W 4 przypadkach zaświadczenie zostało wysłane w terminie powyżej tego terminu:

- postępowanie [REDAKTOWANE] na wniosek pani [REDAKTOWANE] złożony w dniu 30 grudnia 2016 r. zaświadczenie przygotowano w dniu 11 stycznia 2017 r., wysyłki dokonano w dniu 11 stycznia 2017 r. Referent sprawy, pani [REDAKTOWANE] sporządziła *notatkę wyjaśniającą dotyczącą opóźnienia w wydaniu zaświadczenia do pracy*, w której wskazała, że przebywając na zaległym urlopie wypoczynkowym dekretację przekazującą wniosek do rozpoznania otrzymała w dniu 11 stycznia br. Osoby zastępujące panią [REDAKTOWANE] przebywały podczas jej nieobecności na zwolnieniu lekarskim;
- postępowanie [REDAKTOWANE] na wniosek pani [REDAKTOWANE] złożony w dniu 30 grudnia 2016 r. zaświadczenie przygotowano w dniu 11 stycznia 2017 r., wysyłki dokonano w dniu 11 stycznia 2017 r. Referent sprawy, pani [REDAKTOWANE] sporządziła analogiczną do powyżej opisanej, notatkę wyjaśniającą dotyczącą opóźnienia w wydaniu zaświadczenia;
- postępowanie [REDAKTOWANE] na wniosek pana [REDAKTOWANE] złożony w dniu 10 lutego 2017 r. zaświadczenie przygotowano w dniu 21 lutego 2017 r., pismo doręczające zaświadczenie datowano na dzień 23 lutego 2017 r.;
- postępowanie [REDAKTOWANE] na wniosek [REDAKTOWANE] złożony w dniu 4 stycznia 2017 r., zaświadczenie przygotowano w dniu 19 stycznia 2017 r., wysyłki dokonano również w dniu 19 stycznia 2017 r.;
- na 2 złożone wnioski wydano w terminie postanowienia, w których odmówiono wydania żadanego zaświadczenia, z uwagi na fakt, iż nie przekroczono czasu prowadzenia procedury w sprawie o objęcie ochroną międzynarodową.

Jak wynika z materiałów przekazanych przy piśmie Dyrektora Biura Informatyki UdSC, w 21 sprawach, których akt nie przedstawiono do kontroli z uwagi na ich przesłanie do organów odwoławczych, terminy wydania zaświadczenia na wniosek cudzoziemca zostały dotrzymane.

Wystawiono ocenę ogólną pozytywną.

W dniu 27 czerwca 2017 r. przy piśmie BSZ.WKIN.092.2.2017/WK Projekt wystąpienia pokontrolnego został przekazany do Dyrektora Departamentu Postępowań Uchodźczych wraz z informacją o możliwości zgłoszenia w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego projektu, umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do ustaleń i ocen w nim zawartych. Zastrzeżenia, o których mowa nie zostały zgłoszone.

Z uwagi na pozytywną ocenę kontrolowanego obszaru, odstąpiono od sformułowania zaleceń pokontrolnych.

SZEF
URZĘDU DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW
Rafał ROGALA